

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากร (ตารางที่ 1-2)

ตอนที่ 2 สภาพการสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขาทัศนศิลป์ โดยการเสนอคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ (ตารางที่ 3-10)

ตอนที่ 3 ปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขาทัศนศิลป์ โดยการเสนอคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ (ตารางที่ 11-15)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขาทัศนศิลป์ โดยการเสนอในรูปความเรียง

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และ แปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S_x	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์การปฏิบัติในส่วนของสภาพ
การสอนศิลปะภาคปฏิบัติ

4.50 - 5.00	หมายความว่า	มีการปฏิบัติเป็นประจำ
3.50 - 4.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.50 - 3.49	หมายความว่า	มีการปฏิบัติบางครั้ง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	ไม่ค่อยปฏิบัติ
1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่ปฏิบัติ

เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยผลการวิเคราะห์ปัญหาในส่วนของปัญหา การ
สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

4.50 - 5.00	หมายความว่า	เป็นปัญหามากที่สุด
3.50 - 4.49	หมายความว่า	เป็นปัญหามาก
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นปัญหาปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายความว่า	ไม่ค่อยเป็นปัญหา
1.00 - 1.49	หมายความว่า	ไม่เป็นปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของประชากร

ตารางที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ

สถานภาพทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	36	72
หญิง	14	28
2. อายุ		
20 - 30 ปี	-	-
31 - 40 ปี	17	34
41 - 50 ปี	27	54
51 - 60 ปี	6	12
3. วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า	18	36
ปริญญาโท	32	64
ปริญญาเอก	-	-
4. ประสบการณ์สอนระดับอุดมศึกษา		
1 - 5 ปี	5	10
6 - 15 ปี	19	38
16 - 25 ปี	22	44
26 ปี ขึ้นไป	4	8
5. สาขาที่จบการศึกษา		
จิตรศิลป์	22	44
ศิลปศึกษา	17	34
ทั้งจิตรศิลป์ และ ศิลปศึกษา	8	16
อื่นๆ	3	6

จากตารางที่ 1 สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ภาพส่วนตัวของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ได้ดังนี้

เพศ จากกลุ่มประชากร 50 คน เป็นอาจารย์ชายมากกว่าอาจารย์หญิง คือ เป็นอาจารย์ชายคิดเป็นร้อยละ 72 และเป็นอาจารย์หญิงคิดเป็นร้อยละ 28

อายุ อาจารย์ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 34 และอายุระหว่าง 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 12 ส่วนอายุระหว่าง 20 - 30 ปี ไม่มี

วุฒิการศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 64 รองลงมาคือ ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 36 ส่วนปริญญาเอกไม่มี

ประสบการณ์สอนระดับอุดมศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนระหว่าง 16 - 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมาคือ ระหว่าง 6 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 38 ระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 และมีประสบการณ์สอนตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8

สาขาที่จบการศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่จบการศึกษาด้านวิจิตรศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมา คือ ด้านศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34 และที่เคยผ่านการศึกษาทั้งทางด้านวิจิตรศิลป์ และ ศิลปศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16 นอกจากนี้ ก็ยังมีอาจารย์ที่จบการศึกษาทางด้านอื่น เช่น มัณฑนศิลป์ และโบราณคดี อีกจำนวนหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 6

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของกิจกรรมด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอนศิลปะ
ภาคปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมา

ลักษณะของกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. เขียนบทความลงในวารสารหรือหนังสือ		
ทำ	23	46
ไม่ทำ	27	54
2. จัดทำเอกสารคำสอน		
ทำน้อยกว่า 15 หน้า	18	36
ทำตั้งแต่ 15 หน้า ขึ้นไป	22	44
ไม่ได้ทำ	10	20
3. แต่งตำรา		
ทำเสร็จแล้ว	7	14
กำลังทำอยู่	21	42
ไม่ได้ทำ	22	44
4. สร้างสรรค์งานศิลปะของตนเอง		
ทำ	38	76
ไม่ทำ	12	24
5. แสดงนิทรรศการศิลปะของตนเอง		
แสดง	15	30
ไม่แสดง	35	70
6. ร่วมแสดงผลงานศิลปะในนิทรรศการต่างๆ		
ร่วม	33	66
ไม่ร่วม	17	34

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลักษณะของกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
7. เข้าอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ		
เข้า	45	90
ไม่เข้า	5	10
8. ได้รับเชิญเป็นวิทยากร		
เป็น	40	80
ไม่เป็น	10	20
9. ร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินงานศิลปะ		
ร่วม	38	76
ไม่ร่วม	12	24
10. เป็นอาจารย์พิเศษ		
เป็น	24	48
ไม่เป็น	26	52

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์กิจกรรมด้านวิชาการของอาจารย์ผู้สอนศิลปะ ภาควิชาศิลปะในรอบปีที่ผ่านมา พบว่ามีอาจารย์เขียนบทความลงในหนังสือ หรือวารสารคิดเป็น ร้อยละ 46 ไม่เขียนร้อยละ 54 อาจารย์ส่วนใหญ่จัดทำเอกสารคำสอนตั้งแต่ 15 หน้าขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54 ทำน้อยกว่า 15 หน้า คิดเป็นร้อยละ 36 และ ไม่ได้ทำคิดเป็นร้อยละ 20 การแต่งตำราที่มีอาจารย์ที่กำส้งทำอยู่ร้อยละ 42 และไม่ได้ทำร้อยละ 44 และที่ทำเสร็จแล้ว ร้อยละ 14 การสร้างสรรค์งานศิลปะของตนเอง อาจารย์ส่วนใหญ่ทำ คิดเป็นร้อยละ 76 และ ไม่ทำ คิดเป็นร้อยละ 24 อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่แสดงนิทรรศการศิลปะของตนเอง คิด เป็นร้อยละ 70 แต่อาจารย์ส่วนใหญ่ร่วมแสดงผลงานศิลปะในนิทรรศการต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 66 ไม่ร่วมร้อยละ 34 การเข้าอบรมหรือสัมมนาทางวิชาการ อาจารย์เกือบทั้งหมดเข้าร่วม

อบรมและสัมมนาคิดเป็นร้อยละ 90 ไม่เคยร่วมอบรม และสัมมนาคิดเป็นร้อยละ 10 อาจารย์
 ส่วนใหญ่ได้รับเชิญเป็นวิทยากรคิดเป็นร้อยละ 80 ไม่ได้รับเชิญคิดเป็นร้อยละ 20 อาจารย์
 ส่วนใหญ่ร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินงานศิลปะ คิดเป็นร้อยละ 76 ไม่รวมคิดเป็นร้อยละ 24
 และเป็นอาจารย์พิเศษสอนในสถาบันอื่น คิดเป็นร้อยละ 48 ไม่รวมเป็นอาจารย์พิเศษคิดเป็น
 ร้อยละ 52

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สภาพการสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขาทัศนศิลป์
 ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติการวางแผน
 การสอนของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปฏิบัติ	$\bar{x}$	S_x	ความหมาย
1.	ศึกษาหลักสูตรรายวิชาที่ต้องสอน	4.34	0.75	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.	กำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละบทเรียน	4.42	0.60	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3.	คำนึงถึงพื้นฐาน ความถนัด ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	4.48	0.67	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
4.	จัดทำแผนการสอน หรือประมวลการสอนตลอดภาคเรียน	3.92	0.93	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
5.	จัดทำแผนบทเรียนสำหรับการสอนในแต่ละครั้ง	3.64	0.84	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
6.	เลือกและเตรียมวิธีสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน	4.28	0.66	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
7.	เลือกและเตรียมสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน	4.14	0.72	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
8.	เลือกและเตรียมการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับบทเรียน	4.24	0.62	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
9.	เลือกหนังสือหรือเอกสาร เพื่อให้ผู้เรียนใช้ประกอบในการศึกษา	4.08	0.84	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
	รวมเฉลี่ย	4.17	0.74	ปฏิบัติบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติการวางแผนการสอนของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า มีการปฏิบัติการวางแผนการสอนบ่อยครั้ง ($\bar{x} = 4.17$)

เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ชื่อที่ปฏิบัติบ่อยครั้งเป็นอันดับหนึ่ง คือ ชื่อที่ 3 การคำนึงถึงพื้นฐาน ความถนัด ความต้องการ และ ความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.48$) อันดับรองลงมาและมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน คือ ชื่อ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ในแต่ละบทเรียน ทุกชื่อมีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 4.42$) และชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ชื่อ 9 เลือกหนังสือหรือเอกสาร เพื่อให้ผู้เรียนใช้ประกอบในการศึกษา ($\bar{X} = 4.08$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติด้านสื่อการสอน
ของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปฏิบัติ	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	ใช้ภาพประกอบ เช่นภาพถ่าย ภาพ โปสเตอร์	3.90	0.85	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.	ใช้แผนภูมิ	2.30	1.04	ไม่ค่อยปฏิบัติ
3.	ใช้หุ่นจำลอง	2.42	1.22	ไม่ค่อยปฏิบัติ
4.	ใช้กระดานดำ และชอล์ค	3.92	1.06	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
5.	ใช้เครื่องฉายภาพไลต์	3.96	0.87	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
6.	ใช้เครื่องฉายภาพทึบแสง	2.34	1.07	ไม่ค่อยปฏิบัติ
7.	ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	2.34	1.03	ไม่ค่อยปฏิบัติ
8.	ใช้เครื่องฉายภาพยนตร์	1.64	0.87	ไม่ค่อยปฏิบัติ
9.	ใช้วีดิทัศน์ (V.D.O.)	2.76	1.09	ปฏิบัติบางครั้ง
10.	ใช้เทปบันทึกเสียง	1.90	0.83	ไม่ค่อยปฏิบัติ
11.	ใช้สื่อที่จัดทำขึ้นเอง เช่น หุ่น ดอกไม้ คน	3.70	1.25	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
12.	ใช้สื่อที่เป็นสิ่งแวดล้อม เช่น กวีทัศน์ ทะเล	3.56	1.17	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
13.	ใช้สื่อที่เป็นเรื่องราว หรือเหตุการณ์ เช่น ประวัติศาสตร์ การเมือง สงคราม ประเพณี ฯลฯ	3.34	0.97	ปฏิบัติบางครั้ง
	รวม	2.86	1.02	ปฏิบัติบางครั้ง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติด้านสื่อการสอนของอาจารย์สอนศิลปะ
ภาคปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวม พบว่าการปฏิบัติ
บางครั้ง ($\bar{X} = 2.86$)

เมื่อนิยามเป็นรายชื่อพบว่า อาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติใช้สื่อการสอนได้ปฏิบัติบ่อยครั้งในข้อที่ 1 4 5 11 และ 12 โดยมีการปฏิบัติบ่อยครั้งเป็นอันดับหนึ่งในข้อที่ 5 ใช้กระดาษคำ และชอล์ค ($\bar{X} = 3.96$) ที่ปฏิบัติบางครั้งในข้อที่ 9 และ 13 และไม่ค่อยปฏิบัติในการใช้สื่อ คือ ข้อที่ 2 3 6 7 8 และ 10 โดยข้อที่ไม่ค่อยปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้เครื่องฉายภาพยนตร์ ($\bar{X} = 1.64$)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติการค้าเงิน การสอนของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปฏิบัติ	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	แจ้งวัตถุประสงค์ของบทเรียนให้ ผู้เรียนทราบ	4.48	0.75	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.	การให้ตัวอย่างประกอบ	4.45	0.67	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3.	การแนะนำทาง	4.48	0.61	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
4.	การสาธิต	4.08	0.84	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
5.	การให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยตนเอง	4.58	0.57	ปฏิบัติเป็นประจำ
6.	การให้คำแนะนำ ดี ชม แก่ใจ	4.68	0.51	ปฏิบัติเป็นประจำ
7.	สรุปบทเรียนที่สอนไปแล้วทุกครั้ง	4.36	0.74	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
8.	ประเมินผลบทเรียนที่สอนไปแล้วทุกครั้ง	4.02	0.79	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
9.	เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน	3.14	0.82	ปฏิบัติบางครั้ง
รวม		4.25	0.70	ปฏิบัติบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติในด้าน การดำเนินการสอน โดยส่วนรวมพบว่าการปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 4.25$)

เมื่อนิยามเป็นรายชื่อพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติเป็นประจำคือ ข้อที่ 5 และ 6 โดยค่าเฉลี่ยที่ปฏิบัติเป็นประจำเป็นอันดับหนึ่งคือข้อที่ 28 การให้คำแนะนำ ดี ชม แก่ใจ ($\bar{X} = 4.68$) และการให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.58$) ข้อที่ปฏิบัติบ่อยครั้งคือ ข้อที่ 1 2

3 4 7 และ 8 และข้อที่ปฏิบัติบางครั้ง มี 1 ข้อ คือข้อที่ 9 เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.14$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติด้านวิธีการสอนของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปฏิบัติ	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	ใช้การบรรยายประกอบการสาธิต	4.00	0.89	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.	ใช้การสอนแบบคณะ (Team Teaching)	2.98	1.32	ปฏิบัติบางครั้ง
3.	ใช้การฝึกปฏิบัติภายในห้องปฏิบัติ	4.50	0.78	ปฏิบัติเป็นประจำ
4.	ใช้การฝึกปฏิบัตินอกสถานที่	3.46	1.10	ปฏิบัติบางครั้ง
5.	ใช้การสอนแบบให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	3.66	0.89	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
6.	ใช้การสอนแบบพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	4.54	0.70	ปฏิบัติเป็นประจำ
รวม		3.86	0.95	ปฏิบัติบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติด้านวิธีการสอนของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่าการปฏิบัติด้านวิธีการสอนด้านต่างๆ บ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.86$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในด้านวิธีการสอนข้อที่ปฏิบัติเป็นประจำมี 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่งคือ ข้อที่ 6 ใช้การสอนแบบพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาคือข้อที่ 3 ใช้การฝึกปฏิบัติภายในห้องปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.50$) ข้อที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง คือ ข้อที่ 1 และ 5 ข้อที่ปฏิบัติเป็นบางครั้งคือ ข้อที่ 2 และ 4 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 2 การใช้การสอนแบบคณะ (Team Teaching) ($\bar{X} = 2.98$)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติด้านการประเมินผลของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปฏิบัติ	$\bar{X}$	Sx	ความหมาย
1.	กำหนดวัตถุประสงค์ในการวัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอน	4.44	0.61	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.	บอกหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลของวิชาที่สอนให้ผู้เรียนทราบในตอนต้นภาคเรียน	4.56	0.50	ปฏิบัติเป็นประจำ
3.	อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเพียงคนเดียว	3.76	1.52	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
4.	กำหนดอาจารย์ผู้ประเมินผลเป็นกลุ่ม	3.28	1.34	ปฏิบัติบางครั้ง
5.	พัฒนาการในผลงานของผู้เรียน	4.60	0.60	ปฏิบัติเป็นประจำ
6.	เปรียบเทียบผลงานกับกลุ่มผู้เรียน	4.16	0.95	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
7.	เปรียบเทียบผลงานกับกฎเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในแผนการสอน	4.26	0.77	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
8.	ใช้การวัดด้วยแบบสอบถาม	3.22	1.08	ปฏิบัติบางครั้ง
9.	ใช้การวัดด้วยการสังเกต	3.78	0.88	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
10.	ใช้การวัดด้วยการสัมภาษณ์	3.10	0.92	ปฏิบัติบางครั้ง
11.	ใช้การวัดด้วยการตรวจผลงานที่มอบหมาย	4.68	0.58	ปฏิบัติเป็นประจำ
รวม		3.99	0.89	ปฏิบัติบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติด้านการวัดและประเมินผลของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่ามีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.99$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการวัดและการประเมินผลมีการปฏิบัติเป็นประจำ มี 3 ข้อ คือ ข้อที่ 2 5 และ 11 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อที่ 11 ใช้การวัดด้วยการตรวจผลงานที่มอบหมาย ($\bar{X} = 4.68$) ข้อที่มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง มี 5 ข้อ คือ ข้อที่ 1 3 6 7 และ 9 และข้อที่มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง มี 3 ข้อ คือ ข้อที่ 4 8 และ 10 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 10 ใช้การวัดด้วยการสัมภาษณ์ ($\bar{X} = 3.10$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผล ของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปฏิบัติ	$\bar{x}$	s_x	ความหมาย
1.	ความรู้ในเนื้อหาที่เรียน	4.42	0.64	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
2.	ความรู้ด้านองค์ประกอบศิลปะ	4.34	0.68	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3.	ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลป์	3.12	0.93	ปฏิบัติบางครั้ง
4.	สุนทรียภาพและการแสดงออก	4.44	0.67	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
5.	จินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	4.60	0.69	ปฏิบัติเป็นประจำ
6.	ความสะอาดเรียบร้อยของผลงาน	4.36	0.71	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
7.	ความเชื่อมั่นในตนเอง	4.46	0.67	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
8.	ความขยันเอาใจใส่	4.60	0.60	ปฏิบัติเป็นประจำ
9.	การตรงต่อเวลาในการส่งงาน	4.60	0.60	ปฏิบัติเป็นประจำ
10.	ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	4.46	0.50	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
11.	ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และความชำนาญทางเทคนิค	4.32	0.79	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
12.	กระบวนการทำงานและการแก้ปัญหา	4.50	0.64	ปฏิบัติเป็นประจำ
13.	การสนองต่อวัตถุประสงค์และคำสั่งที่กำหนดให้	4.48	0.64	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
รวม		4.36	0.67	ปฏิบัติบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า เกณฑ์แบบต่างๆ มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง ($\bar{x} = 4.36$)

เมื่อนิยามเป็นรายข้อพบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการวัดผลที่ปฏิบัติเป็นประจำมี 4 ข้อ ในข้อที่ 5 8 9 และ 12 โดยมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสูงสุดเท่ากัน 3 ข้อ คือเกณฑ์การวัด

จินตนาการและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.60$) ความขยันเอาใจใส่ ($\bar{X} = 4.60$)
และการตรงต่อเวลาในการส่งงาน ส่วนเกณฑ์ที่ปฏิบัติบ่อยครั้งมี 8 ข้อ คือ ข้อที่ 1 2 4 6 7
10 11 และ 13 และเกณฑ์ที่ปฏิบัติบางครั้งเป็นข้อที่มีอันดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดด้วย คือ ข้อที่ 3
ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ศิลป์ ($\bar{X} = 3.12$)

ศูนย์วิทยพัชฌายากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขาทัศนศิลป์

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติที่ เนื่องมาจากผู้เรียน ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ชื่อปัญหา	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	ผู้เรียนขาดความถนัดทางด้านศิลปะ	2.84	1.01	เป็นปัญห่าปานกลาง
2.	ผู้เรียนขาดทักษะพื้นฐานทางด้านศิลปะ	2.84	1.01	เป็นปัญห่าปานกลาง
3.	ผู้เรียนขาดความรู้พื้นฐานทางด้านศิลปะ	2.86	1.13	เป็นปัญห่าปานกลาง
4.	ผู้เรียนขาดความขยัน และเอาใจใส่อย่างจริงจัง	3.88	0.93	เป็นปัญห่ามาก
5.	ผู้เรียนขาดความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการเรียน	3.50	1.02	เป็นปัญห่ามาก
6.	ผู้เรียนไม่แน่ใจว่า วิชาชีพรที่เรียนอยู่จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	2.58	1.12	เป็นปัญห่าปานกลาง
7.	ผู้เรียนไม่เชื่อคำแนะนำของอาจารย์	2.56	0.98	เป็นปัญห่าปานกลาง
8.	ผู้เรียนขาดวินัย และความเป็นระเบียบในการใช้อาคารเรียน	3.64	1.05	เป็นปัญห่ามาก
9.	ผู้เรียนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของสถานศึกษา	3.40	1.30	เป็นปัญห่าปานกลาง
รวมเฉลี่ย		3.12	1.06	เป็นปัญห่าปานกลาง

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติที่เนื่องมาจากผู้เรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาเนื่องมาจากผู้เรียนที่เป็นปัญห่ามากมี 3 ข้อ ในข้อที่ 4 5 และ 8 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับหนึ่ง คือ ข้อ 4 ผู้เรียนขาดความขยัน และเอาใจใส่อย่างจริงจัง ($\bar{X} = 3.88$) เป็นปัญห่าปานกลางมี 6 ข้อ ในข้อที่ 1 2 3 6 7 และ 9 โดยปัญหาเรื่องผู้เรียนไม่เชื่อคำแนะนำของอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยในอันดับท้ายสุด ($\bar{X} = 2.56$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติที่เนื่องมาจากผู้สอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปัญหา	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	ขาดผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญอย่างลึกซึ้ง ด้านศิลปะภาคปฏิบัติ	2.86	1.22	เป็นปัญห่าปานกลาง
2.	ผู้สอนต้องสอนหลายวิชาในแต่ละภาคเรียน	3.38	1.15	เป็นปัญห่าปานกลาง
3.	ผู้สอน สอนไม่ตรงกับความถนัด	2.76	1.24	เป็นปัญห่าปานกลาง
4.	ผู้สอน สอนไม่ตรงกับความสนใจ	2.68	1.22	เป็นปัญห่าปานกลาง
5.	ผู้สอนไม่ได้สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นประจำ	2.42	1.28	ไม่ค่อยเป็นปัญหา
6.	มีผู้สอนหลายคนในวิชาเดียวกัน โดย ไม่ได้วางแผนการสอนร่วมกัน	2.60	1.36	เป็นปัญห่าปานกลาง
7.	ผู้สอนด้านศิลปะภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ กับความต้องการ	3.44	1.27	เป็นปัญห่าปานกลาง
8.	ผู้สอนขาดความรู้ด้านวิชาการศึกษา	2.82	1.09	เป็นปัญห่าปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.87	1.23	เป็นปัญห่าปานกลาง

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติที่เนื่องมาจากผู้สอน ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า เป็นปัญห่าปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางจำนวน 7 ข้อ ในข้อที่ 1 2 3 4 6 7 และ 8 ข้อที่มีปัญห่าปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยอันดับหนึ่ง คือข้อที่ 16 ผู้สอนด้านศิลปะภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X} = 3.44$) และข้อที่อาจารย์มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยว่า ไม่ค่อยเป็นปัญห่ามี 1 ข้อ คือ ข้อที่ 5 ผู้สอนไม่มีโอกาสเป็นเจ้าของวิชาใดวิชาหนึ่ง ($\bar{X} = 2.42$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติที่เนื่องมาจากการบริหาร ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปัญหา	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการเลือกวิชาที่สอน	2.54	1.19	เป็นปัญหาปานกลาง
2.	คุณภาพของการสอนไม่สามารถนำไป ประกอบการพิจารณาความดีความชอบได้	3.38	1.37	เป็นปัญหาปานกลาง
3.	ผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่น ของสถาบันนอกเหนือจากการสอนมาก เกินไป	3.38	1.31	เป็นปัญหาปานกลาง
4.	ผู้บริหารไม่ส่งเสริมการสอนให้มีคุณภาพ อย่างจริงจัง	3.26	1.28	เป็นปัญหาปานกลาง
5.	งบประมาณที่ได้รับแต่ละปี ไม่เพียงพอ ต่อการดำเนินงานด้านการสอนของภาควิชา	4.10	0.98	เป็นปัญหามาก
	รวมเฉลี่ย	3.33	1.23	เป็นปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์เรื่องปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติที่เนื่องมาจากการบริหาร ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า มีปัญหาปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ปัญหาที่เนื่องมาจากการบริหารที่ครูสอนศิลปะภาคปฏิบัติ โดยเฉลี่ยเห็นว่า มีปัญหามาก คือข้อที่ 5 งบประมาณที่ได้รับแต่ละปีไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานด้านการสอนของภาควิชา ($\bar{X} = 4.10$) ที่เป็นปัญหาปานกลางมี 4 ข้อ ในข้อที่ 1 2 3 และ 4 โดยข้อที่ 1 ผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการเลือกวิชาที่สอนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.54$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติ เนื่องมาจากหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปัญหา	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	2.82	1.23	เป็นปัญหปานกลาง
2.	หลักสูตรรายวิชาศิลปะภาคปฏิบัติมีความซ้ำซ้อนกัน	2.96	1.25	เป็นปัญหปานกลาง
3.	ขาดความพร้อมด้านเอกสารหลักสูตรสำหรับผู้สอน	3.16	1.29	เป็นปัญหปานกลาง
4.	หลักสูตรเดิมมีมาตรฐานแต่ถูกปรับปรุงจนทำให้เสียมาตรฐานไป	2.70	1.15	เป็นปัญหปานกลาง
5.	ขาดตำราเรียน	3.52	1.10	เป็นปัญหามาก
	รวมเฉลี่ย	3.03	1.20	เป็นปัญหปานกลาง

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติ เนื่องมาจากหลักสูตร ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ 5 การขาดตำราเรียน โดยเฉลี่ยอาจารย์มีความเห็นว่า เป็นปัญหามาก ($\bar{X} = 3.52$) ข้อที่เป็นปัญหปานกลางมี 4 ข้อ คือข้อที่ 1 2 3 และ 4 โดยข้อที่ 4 หลักสูตรเดิมมีมาตรฐานแต่ถูกปรับปรุงจนทำให้เสียมาตรฐานไป เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.70$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติ เนื่องมาจากสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ

ข้อที่	ข้อปัญหา	$\bar{X}$	S_x	ความหมาย
1.	ห้องเรียนศิลปะภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ กับความต้องการ	4.46	0.78	เป็นปัญหามาก
2.	ห้องเรียนศิลปะภาคปฏิบัติไม่เหมาะสม กับสาขาวิชา	4.28	0.90	เป็นปัญหามาก
3.	เครื่องมือสำหรับปฏิบัติงานศิลปะประจำ ห้องมีไม่เพียงพอกับความต้องการ	4.32	0.97	เป็นปัญหามาก
4.	ขาดความพร้อมด้านสื่อการสอนประเภท วัสดุ	3.76	1.01	เป็นปัญหามาก
5.	ขาดความพร้อมด้านสื่อการสอนประเภท อุปกรณ์	3.66	0.99	เป็นปัญหามาก
6.	สภาพของห้องเรียนขาดการดูแลและบำรุง รักษา	4.16	0.92	เป็นปัญหามาก
	รวมเฉลี่ย	4.11	0.93	เป็นปัญหามาก

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการสอนศิลปะภาคปฏิบัติ เนื่องมาจากสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์สอนศิลปะภาคปฏิบัติ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร โดยส่วนรวมพบว่า เป็นปัญหามาก ($\bar{X} = 4.11$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อเป็นปัญหามาก โดยมีข้อที่ 28 ห้องเรียนศิลปะภาคปฏิบัติไม่เพียงพอกับความต้องการ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.46$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ขาดความพร้อมด้านสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ ($\bar{X} = 3.66$)

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ การสอนศิลปะภาคปฏิบัติสาขา
ทัศนศิลป์

ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการสอนศิลปะภาคปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร สำหรับส่วนนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้นำปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้รับมานำเสนอโดยเรียงลำดับจากความถี่สูงที่สุดไปถึงความถี่น้อยที่สุดของข้อปัญหา ตัวเลขความถี่ แสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้คำตอบในข้อนั้นๆจะเสนออยู่ในวงเล็บท้ายข้อ รายละเอียดของปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวจำแนกตามหัวข้อได้ดังนี้

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการวางแผนการสอน

1. ข้อปัญหา มีเวลาเตรียมการสอนน้อย เนื่องจากต้องปฏิบัติภารกิจด้านอื่นๆ ของสถาบันด้วย เช่น รับผิดชอบเป็นวิทยากร รับผิดชอบที่ด้านบริหาร เป็นต้น นอกจากนี้อาจเป็นเพราะต้องสอนหลายวิชาในแต่ละภาคเรียน และผู้สอนยังต้องหาโอกาสสร้างผลงานศิลปะของตน เพื่อเป็นการทดลอง ค้นคว้า สะสมประสบการณ์ ไว้เป็นข้อมูลในการสอน ทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อยลงและไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร (ความถี่ = 17)

ข้อเสนอแนะ ควรมีผู้ช่วยเตรียมการสอน หรือ ผู้ช่วยสอนที่สามารถช่วยสอนในบทเรียนขั้นพื้นฐาน แต่คงจะทำได้ยาก เนื่องจากมีปัญหาด้านงบประมาณ (ความถี่ = 7)

2. ข้อปัญหา ขาดตำรา และข้อมูลที่ทันสมัย โดยเฉพาะตำราภาษาไทยหาได้ยาก ซึ่งปัญหาบางส่วนเนื่องมาจากงบประมาณที่ได้รับแต่ละปี ไม่เพียงพอต่อการจัดซื้อ หนังสือ ตำรา และ วารสารที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สอน (ความถี่ = 9)

3. ข้อปัญหา บางวิชามีผู้สอนร่วมกันหลายคน แต่ไม่มีการวางแผนการสอนร่วมกัน ทำให้เนื้อหาที่สอน และการประเมินผลผู้เรียนในสาขาเดียวกันแตกต่างกัน ผู้เรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์ไม่เท่าเทียมกัน (ความถี่ = 5)

ข้อเสนอแนะ ผู้สอนที่สอนร่วมกันในวิชาเดียวกัน ควรทำการตกลงกันก่อนทำการสอนในด้านวัตถุประสงค์ และ การวัดผลให้ตรงกัน แม้การจัดกิจกรรมอาจแตกต่างกันบ้าง (ความถี่ = 3)

4. ข้อปัญหา ผู้สอนวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้าแล้ว แต่ผู้เรียนในแต่ละรุ่นมีความ

แตกต่างกันในด้าน พื้นฐานความรู้ และความถนัด ในบางครั้งมีพื้นฐานต่ำกว่าที่ผู้สอนคาดหวังไว้ ต้องย้อนไปสอนในระดับที่ต่ำกว่าที่วางแผนไว้ ทำให้เสียเวลา และไม่สามารถสอนได้ครบตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (ความถี่ = 4)

ข้อเสนอแนะ ควรวางแผนการสอนสำรอง หรือ วางแผนการสอนที่มีลักษณะยืดหยุ่น ได้ (ความถี่ = 3)

5. ข้อปัญหา การสอนไม่เป็นไปตามแผนการสอนที่วางไว้ เนื่องจากมีวันหยุดเกี่ยวกับกิจกรรมของสถาบันมาก (ความถี่ = 4)

6. ข้อปัญหา ผู้สอนไม่ได้วางแผนการสอนระยะยาวไว้ มักเป็นการเตรียม หรือ วางแผนเฉพาะหน้า เพราะมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสอนได้ หรือ เพราะสอนวิชานี้อยู่เป็นประจำ มีความเคยชิน (ความถี่ = 3)

7. ข้อปัญหา ไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนการสอน ใช้เวลาไปทำภารกิจด้านอื่นๆ (ความถี่ = 3)

8. ข้อเสนอแนะ ควรเตรียมการสอนให้สัมพันธ์กันทั้งหลักสูตร และสัมพันธ์กับวิชาเอกของผู้เรียน เช่น วิชาวาดเส้น ถ้าสอนแผนกจิตรกรรมก็จัดกิจกรรมแบบหนึ่ง แต่ในวิชาเดียวกันนี้ถ้าสอนแผนกพาณิชยกรรม ก็จะต้องจัดกิจกรรมอีกแบบหนึ่ง ให้สัมพันธ์กับสาขาของผู้เรียน (ความถี่ = 2)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านสื่อการสอน

1. ข้อปัญหา จำนวนห้องเรียนศิลปะภาคปฏิบัติไม่เพียงพอ ผู้สอนต้องผลัดกันใช้ห้อง ทำให้การดำเนินการสอนไม่ต่อเนื่อง (ความถี่ = 16)

2. ข้อปัญหา วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการ เช่น เครื่องฉายสไลด์ บางครั้งตั้งงบประมาณขอซื้อซ้ำเกินไป ทำให้ติดขัดในการสอน (ความถี่ = 13)

ข้อเสนอแนะ ผู้สอนสามารถแก้ปัญหาการขาดวัสดุอุปกรณ์ได้บางส่วน ด้วยการขอความอนุเคราะห์จากศิษย์เก่า บริษัท ห้างร้านต่างๆ (ความถี่ = 4)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการดำเนินการสอน

1. **ข้อปัญหา** สถานที่ ห้องเรียนที่มีอยู่ไม่ได้ออกแบบสำหรับการเรียนการสอนศิลปะ ภาควิชาปฏิบัติ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม บรรยากาศของห้องไม่ดี ขาดแสง ห้องเล็ก อัดอัด และ ครัวอยู่ในห้องไม่เหมาะสม ทำให้ใช้ปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละสาขาวิชาไม่ได้ (ความถี่ = 17)

ข้อเสนอแนะ ควรจัดสร้าง หรือปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมกับการสอนศิลปะ ภาควิชาปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชา อย่างน้อยควรมีสากละ 1 ห้อง ที่มีลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ขึ้น (ความถี่ = 4)

2. **ข้อปัญหา** ผู้เรียนขาดความรับผิดชอบ เข้าห้องสาย ไม่ตรงต่อเวลา ไม่เตรียม เครื่องมือต่างๆ มา และขาดระเบียบวินัย (ความถี่ = 12)

3. **ข้อปัญหา** ผู้เรียนขาดความขยันเอาใจใส่ ไม่กระตือรือร้นที่จะเรียน มีลักษณะ คอยแต่จะรับความรู้จากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว ขาดการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้การ ดำเนินการสอนไปได้ช้า (ความถี่ = 11)

ข้อเสนอแนะ ผู้สอนสำคัญที่สุด จะต้องเป็นผู้ที่กระตือรือร้น แก้ปัญหา สร้าง สถานการณ์ในขณะการสอน เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปด้วยดี (ความถี่ = 8)

4. **ข้อปัญหา** ผู้เรียนมีปัญหาล้วนตัวที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน เช่น ปัญหา ด้านการเงิน ด้านสุขภาพ เป็นต้น (ความถี่ = 5)

5. **ข้อปัญหา** อารมณ์ และ ปัญหาล้วนตัวของผู้สอน ก็อาจเป็นปัญหาในการสอนด้วย (ความถี่ = 2)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านวิธีการสอน

1. **ข้อปัญหา** พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในระดับมัธยมไม่ต่อเนื่องกับระดับอุดมศึกษา ไม่เหมือนวิชาอื่นๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในระดับประถมและมัธยม สนับสนุนแต่การสอน ประเภทความรู้ ความจำ ไม่สนับสนุนวิชาที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างวิชาศิลปะ ผู้เรียนที่ เข้ามาในระดับอุดมศึกษาจึงไม่ค่อยมีความคิดที่แปลกๆ ใหม่ๆ ต้องใช้เวลาระยะหนึ่งในการปรับ ตัว (ความถี่ = 7)

ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมและมัธยม ควรให้ความสนใจสนับสนุนการสอนวิชาศิลปะเพิ่มขึ้น เพราะจะช่วยลดปัญหาการเรียนต่อในระดับสูง และช่วยพัฒนาตัวผู้เรียนด้วย (ความถี่ = 5)

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านการประเมินผล

1. ข้อปัญหา ผู้เรียนไม่ยอมรับผลการประเมิน เนื่องจากผู้เรียนมีประสบการณ์น้อย ไม่เข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลงานทางศิลปะ มักคิดว่าผู้สอนมีอคติ (ความถี่ = 13)

ข้อเสนอแนะ ควรมีการชี้แจงข้อตกลงเกี่ยวกับการประเมินผล การเก็บคะแนน และเงื่อนไขต่างๆ ที่ใช้ในการประเมินผล ตั้งแต่ต้นภาคเรียน (ความถี่ = 7)

2. ข้อปัญหา การประเมินผลงานศิลปะไม่มีมาตรฐานที่แน่นอน ไม่เหมือนวิชาการอื่นๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ ที่สามารถให้คะแนนได้แน่นอน ต้องใช้วิธีประเมินรวมๆ และยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้สอนแต่ละคนด้วย (ความถี่ = 8)

3. ข้อปัญหา การใช้ผู้สอนประเมินผลเป็นทีมใช้ไม่ได้ผล เพราะความเห็นและคะแนนของผู้สอนแต่ละคนที่ให้ความแตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน นอกจากนี้ในทางปฏิบัติจริง ผู้สอนบางคนมีภาระหน้าที่หลายด้านไม่มีเวลาว่างพอ (ความถี่ = 6)

ข้อเสนอแนะ ในการประเมินผลเป็นทีมนั้น ขณะที่ประเมินจะไม่ให้ผู้เรียนร่วมอยู่ในห้องด้วย จนเมื่อประเมินผลเสร็จจึงอนุญาตให้ผู้เรียนเข้าฟังผู้สอนชี้แจงผลการประเมินได้ (ความถี่ = 8)

4. ข้อปัญหา ผู้สอนมักเก็บผลงานไว้ตรวจให้คะแนนนานเกินไป ทำให้ผู้เรียนทราบผลการประเมินช้า จึงขาดความกระตือรือร้น ในการทำกิจกรรมครั้งต่อไป และทำให้ไม่ทราบผลการทำงานว่า ต้องพยายามเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด (ความถี่ = 6)

ข้อเสนอแนะ ผู้สอนควรประเมินผลงานทันทีทำกิจกรรมเสร็จในแต่ละครั้ง (ความถี่ = 3)

5. ข้อปัญหา ผู้สอนให้ความสำคัญกับการประเมินน้อยเกินไป (ความถี่ = 3)

6. ข้อปัญหา ผู้เรียนขาดเรียนในช่วงที่มีการแจ้งผลการประเมิน ทำให้ไม่ทราบ

ผลการประเมิน (ความถี่ = 2)

7. ข้อปัญหา ผู้สอนมักให้คะแนนพิเศษแก่ผู้เรียนที่ตนชอบ แม้จะพยายามไม่ทำแต่การประเมินผลงานศิลปะบางส่วนต้องใช้ความรู้สึกรักของผู้สอนช่วยในการตัดสิน (ความถี่ = 2)

8. ข้อปัญหา ผู้สอนไม่วางเงื่อนไขการประเมินผลไว้แต่แรก ทำให้ผู้เรียนสับสน

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

1. ข้อปัญหา ผู้เรียนส่งงานไม่ตรงเวลา แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ถูกระเบียบของสถาบัน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่สำคัญในการใช้ประเมินผลผู้เรียนส่วนหนึ่งด้วย (ความถี่ = 8)

2. ข้อปัญหา มีปัญหาเมื่อให้ผู้เรียนประเมินผลงานของตัวเอง ผู้เรียนบางคนทำงานได้ดี แต่ไม่สามารถอธิบายหรือพูดเกี่ยวกับผลงานของตนได้ (ความถี่ = 5)

ข้อเสนอแนะ การประเมินผลงานศิลปะภาคปฏิบัติ ควรดูจากงานที่ทำว่าตรงกับแนวความคิดหรือไม่ (ความถี่ = 5)

3. ข้อปัญหา การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ที่ทางสถาบันกำหนดขึ้นมีเกณฑ์สูงเกินไป คือ ต้องได้ 90 คะแนนขึ้นไปจึงจะได้เกรด A ทำให้ผู้สอนต้องหาคะแนนอย่างอื่นเพิ่มให้กับผู้เรียน หรือไม่ก็ต้องให้คะแนนงานแต่ละชิ้นสูงกว่าความเป็นจริง (ความถี่ = 5)

ข้อเสนอแนะ ขอให้สถาบันกำหนดเกณฑ์การประเมินผลขึ้นใหม่ โดยเฉพาะสาขาศิลปะ

4. ข้อปัญหา วิธีการประเมินแบบอิงกลุ่มไม่เหมาะสม เพราะวิชาศิลปะภาคปฏิบัติเป็นการแสดงออกของผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งอาจมีความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน (ความถี่ = 5)

ข้อเสนอแนะ ควรประเมินผลโดยเน้นที่พัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคน (ความถี่ = 3)